

Hovedreparation af Rundetaarn 1822 - Tømmermesterens regninger

Rigsarkivet, Københavns Universitet, Den centrale økonomiske forvaltning

Regnskaber – udgiftsbilag (18.22.22)

Transskriberet af Jesper Vang Hansen, 2007

En omfattende hovedreparation af det øverste af Rundetaarn og observatoriet blev gennemført i 1822 og 1823. Arbejdet blev ledet af professor og stadsbygmester Malling. Tømmermesteren var J.H. Breede.

Tømmermester J.H. Breedes 3 regninger:

No 307 23/24

No. 1

Regning

Over forfærdiget Tømmerarbeide og dertil leverede Materialer ved det Astronomiske Taarn, som sammesteds er foretaget under Hr. Professor Mallings Bestyrelse.

Paa Gangen repareret den der omkring Taarnet liggende Træegesims, med tildeels over alle Stødene som og flere Steder hvor samme var Beskadiget, indfældet nye Stykker af Egetræe, og omkring Steentrappen i den ydre Kant belagt endeel af Krandsen med nyt Egetømmer, befæstiget med Jernankere og Spidsklamre, samt indladt de øverste Trinn i samme, og for at erholde en lige flugt for oven, afdexlet Krandsen rundt omkring Taarnet, og deruden i en fordybning indlagt et Stykke Egeplanke; derfor i Tømmerarbeidsløn 36 rbd

Dertil forbrugt:

14 Cubic Fod Egetømmer a 7 mk= 16 rbd 2 mk

17 ¼ Alen 3 tommer Egeplanke, 18 tomme bred, er 12 Cubicfod 125 tommer. Pr. Cubicfod 7 mk= 15 rbd 2 sk.

9 Alen do do 12 tomme bred, er 4 Cubicfod 18 tommer a 7 mk= 4 rbd 4 mk 14 sk

150 Stk 4 tomme Søm a 3 mk 6 sk.= 5 mk 1 sk

50 Stk 5 tomme do = 3 mk

14 Stk 6 tomme do = 1 mk 12 sk

Vognleje og Transport til Taarnet og derfra op I Taarnet 2 rbd 3 mk

I alt 76 rbd 1 mk 13 sk.

Saa og over Observatoriummet forandret Tagværket med at indrette en større Durchsigt over Qvadranten; ifølge heraf er Bjelkerne afstivet, udvexlet og indlagt nye Stikbjelker, endeel af Gulvet paa Tagbjelkerne som og Forskalingen under samme optaget, ligeledes udvexlet Spærværket, og ifølge heraf optaget endeel af den udvendige Tagbeklædning og derefter igjen henlagt det øverste Gulv, istandsat Forskalingen og befestiget Bjelkerne til Spærværket med Jernankere, saa og under Bjelkerne repareret Muurlægterne med at indsette nogle nye Stykker saavel indvendig som udvendig, og Beklædt Durchsigten til trende Sider med høvlede og sammenpløjede Bræder, saa og omkring Observatoriummet istandsat den udvendige Trægesims med at udlaske og indsette endeel Stykker i samme; derfor i Tømmerarbeidsløn 54 rbd

Saa og i en mindre tilstødende Fløj ligeledes indrettet en gennemgaaende Durchsigt i Taget, med at afhugge Bjelkerne og forflyttet Spærene; ifølge heraf borttaget endeel af Gulvet og Tagbeklædningen, igjen opsat samme, samt beklædt Durchsigten med høvlede og sammenpløjede Bræder og i Taget durchstemt de fornødne huller til Kobberrørene; derfor i Tømmerarbeidsløn 27 rbd

I den modsatte Fløj omkring det derværende Skorstensrør, hvor at befandtes at Tømmerværket var forraadnet, indlagt en nye Wexel med Stikbjelke og nye Muurhager; ifølge heraf er endeel af Forskalingen og det øverste Gulv borttaget, og efterat Bjelkerne var istandsat igjen tillagt det øverste Gulv som og igjen opslaaet Forskalingen, ligeledes beklædt den forhenværende Durchsigt med Bræder saa og forfærdiget 5 stk nye Vinduesplanker til at ligge over Karmene, som og forfærdiget de fornødne Planker til at ligge over 3 Dørkarme; derfor i Tømmerarbeidsløn 15 rbd

Til disse 3 Poster er forbrugt følgende:

17 alen kalmarsk 9 tommer Tømmer a 2 mk 6 sk= 6 rbd 4 mk 6 sk

24 alen do simpel 5 a 6 tommer do a 14 sk= 3 rbd 3 mk

12 alen 5 a 6 tommer krydstømmer a 1 mk 12 sk= 3 rbd 3 mk

32 alen Kalmarsk 3 tommerplanker a 1 mk 14 sk.= 10 rbd 15 sk

5½ Stk Vestervigske 14 fods Wahlbræder a 3 mk 8 sk= 3 rbd 1 mk 4 sk

13 Stk fiirskaren 14 fods bræder a 3 mk= 6 rbd 3 mk

7 Stk simple 12 fods ditto a 2 mk= 2 rbd 2 mk

350 Stk 4 tommer Søm a 3 mk 6 sk= 1 rbd 5 mk 13 sk

450 Stk 3 tommer do a 2 mk 6 sk= 1 rbd 4 mk 11 sk

6 Stk Holtzskruer 12 sk

Vognleje og Transport til Taarnet, og derfra op i Taarnet 3 rbd 3 mk

I alt 139 rbd 1 mk 13 sk

I Observatoriummet lagt nyt Plankegulv paa Knager, senere igjen optaget samme og henlagt for godt, hvortil Underlagene ere lagte paa murede Piller, og over den derværende Trappe forfærdiget en dobbelt Lem, saa og i tvende mindre tilstødende Lacaler ligeledes lagt nye Plankegulve paa Underlager; derfor i Tømmerarbeidsløn som og for at opbryde de gamle Gulve 35 rbd

Dertil er leveret

327 alen 1½ tomme Planker a 1 mk 2 sk= 61 rbd 1 mk 14 sk

70 alen 7 tommer tømmer a 1 mk 2 sk= 13 rbd 12 sk

30 alen 5 tommer ditto a 1 mk= 5 rbd

520 stk 4 tommer Søm a 3 mk 1 sk= 2 rbd 5 mk 9 sk

Vognleie og Transport til Stædet, og derfra op i Taarnet 5 rbd 3 mk

I alt 122 rbd 5 mk 3 sk

Saa og i tvende Værelser til højre naar man gaaer op ad Trappen, lagt nye Plankegulve paa Underlager, og indbragt Underlager under de derværende Skillerumme, Ligeledes oven for det øverste Trappeløb, belagt Forstuen og den derværende Gang med Gulv paa Underlager; derfor i Timmerarbeidsløn som og for at opbryde de gamle Gulve 38 rbd

Dertil leveret:

379 alen 1½ tomme Planke a 1 mk 2 sk= 71 rbd 6 sk

128 alen 5 a 6 tommer fyrretømmer a 1 mk= 21 rbd 2 mk

675 stk 4 tommer Søm a 3 mk 6 sk.= 3 rbd 4 mk 12½ sk

Vognleie og Transport til Stædet, som og op i Taarnet 5 rbd 1 mk

I alt 139 rbd 2 mk 2½ sk.

I Forstuen for Indgangen til Værelserne afdeelt et Komer af høvlde og sammenpløjede Bræder med Dør og Gerichter; derfor i Tømmerarbeidsløn 4 rbd 3 mk

Tillagt 1 Tylt dramens 10 fods Bræder 5 rbd

1 vestervigsk Bredt 3 mk 4 sk

8 alen simpel 5 tommer Tømmer a 10 sk= 5 mk

100 stk 4 tommer Søm 3 rbd 6 sk

25 stk 3 tommer do 10 sk.

Vognleie og Transport 1 rbd 1 mk

I alt 12 rbd 4 mk 4 sk

Saa og forfærdiget og opsat en nye Trappe anlagt i Cylinderen af Taarnet, til Opgang fra de underste Værelser til Observatoriummet; derfor i Tømmerarbejdsløøn 36 rbd

Dertil leveret

8 alen kalmersk 8 tommer Tømmer a 2 mk= 2 rbd 4 mk

44 alen 2½ tommer Planker 12 tommer bred a 2 mk 4 sk= 16 rbd 3 mk

7 Stk fiirskaarne 12 fods Bræder a 2 mk 12 sk= 3 rbd 1 mk 4 sk

2 Stk Vestervigske do a 3 mk 4 sk= 1 rbd 8 sk.

30 stk 6 tommer Søm 3 mk 12 sk

200 Stk 4 tommer do a 3 mk 6 sk= 1 rbd 12 sk

100 Stk 3 tommer do 2 mk 6 sk

6 Muurstifter a 12 sk= 4 mk 8 sk

Vognleie og Transport til Stædet og derfra op i Taarnet 2 rbd 2 mk

I alt 64 rbd 4 mk 2 sk

Summa 555 rbd 1 mk 5½ sk

Kiøbenhavn den 28. November 1822

Underdanigst

J.H. Breede

Betalt

J.H. Breede

Referat til Indberetning af 24 Sept. 1823

Malling

No 2

Regning

Over forfærdiget Tømmerarbeide og dertil leverede Materialer ved det Astromiske Taarn, som sammesteds er foretaget under Hr. Professor Mallings Bestyrelse.

I Taarnet forfærdiget og opsat en nye sammenstemt Trappe i tvende Løb som i Midten er afdeelt med en temmelig stor Repose: det første Løb Bestaaer af 11 Trinn og er forarbeidet efter en flad Oval, det andet Løb bestaaer af 19 Trinn med lige Vanger samt et Førgelag med fatse Maglere, den store Repose er afbundet med et fast Bjelkelager Belagt med Plankegulv, saa og foran under Reposen og det første Trappeløb beklædt med et høvlet og sammenpløjet Brædeskillerum med Dør for, nedtaget et Bindingsværks Skillerum som afdeelte et derværende Kammer og igjen opsat samme med Forandring i samme Kammer i lige højde med den faste Repose, indlagt nye Bjælker og belagt same med Plankegulv, derfor i Tømmerarbeidesløn 127 rbd

Dertil forbrugt:

14 alen pommersk 13 tommer Bjælketømmer, er 32 Cubicfod 124 To., pr. Cubicfod 4 mk= 21 rbd 5 mk 6 sk

23 Alen 8 Tommer Pahlholdt pr. Cubicfod 4 mk= 15 rbd 2 mk

28 alen Kalmarsk 8 a 9 Tommer Tømmer a 2 mk= 9 rbd 2 mk

38 alen 13 tommer pommersk halvtømmer med saugskiærløn a 4 mk 15 sk= 5 rbd 4 mk 9 sk

5 alen 6 tommer do Krydstommer med do a 2 mk 5 sk= 1 rbd 5 mk 9 sk

7 alen Kalmarsk 5 tommer med do a 1 mk= 1 rbd 1 mk

33 alen pommersk 3 tommer Planke 13 tommer bred med Saugskjærløn pr. alen 2 mk 12 sk= 15 rbd 12 sk

71 alen do do 12 tommer Bred med do a 2 mk 3 sk= 30 rbd 1 mk 15 sk

142½ alen 1½ tome Bjælke a 1 mk 2 sk= 26 rbd 4 mk 5 sk

4½ Tylt vestervigske Bræder a 6 rbd 3 mk= 9 rbd 4 mk 8 sk

7 Stk Fridrichsh: fiirsk: 12 fods Bræder a 2 mk 12 sk.= 3 rbd 1 mk 4 sk.

120 Stk 5 tomme Søm a 6 mk= 1 rbd 1 mk 3 sk.

500 Stk 4 tomme do a 3 mk 6 sk= 2 rbd 4 mk 14 sk

200 Stk 3 tomme do a 2 mk 6 sk= 4 mk 12 sk

Vognleie og Transport til Stædet og derfra op i Taarnet 5 rbd 3 mk

I alt 284 rbd 5 mk 13 sk.

Saa og paa det øverste Trappeløb til venstre Side nedtaget Brædebeklædningen fordi den havde forskudt sig udaf Lod, igjen opsat samme og forbedret med nogle nye Bræder; ligeledes i Brædeskillerummet til højre indsat nogle Stykker nye Bræder til Gibsning og dertil forfærdiget de fornødne Buger – ligeledes i det Værelse bag den øverste Trappe forskalet nogle Hyller i Krydsparken med Bræder til Gibsning; derfor i Tømmerarbeidsløn 15 rbd

Dertil leveret:

½ Tyltvestervigske 12 fods Bræder 3 rbd 1 mk 8 sk

200 Stk 4 tommer Søm a 3 mk 6 sk= 1 rbd 12 sk

250 Stk 3 tomer do a 2 mk 6 sk= 5 mk 15 sk

I alt 20 rbd 2 mk 3 sk

Paa Gangen I Taarnet I Muren nedbrudt nogle Skabe og et Stakit, forfærdiget en Planke til at ligge over Døren i det nye Skillerum paa Gangen; derfor i Tømmerarbeidsløn 2 rbd 3 mk

Leveret 32 3/3 alen Kalmarsk 3 to. Planke a 1 mk 14 sk= 5 mk 2½ sk

I alt 3 rbd 2 mk 2½ sk

Summa 308 rbd 4 mk 2½ sk

Kiøbenhavn den 2. Novembr. 1822

Underdanigst H. Breede

Betalt J. H. Breede

Ref.. af 24 Sept. 1824.

Malling

No 3.

Regning

Over forfærdiget Tømmerarbeide og dertil leverede Materialier evd det Asronomiske Taarn, som sammesteds er foretaget efter Hr. Doctor Ursins Anviisning

I Observatoriummet omkring dender staaende Qvadrant beklædt med Tømmer og Bræder; saa og i et tilstødende mindre Værelse beklædt en Steenpill med Bræder og igjen nedtaget samme; derfor i Tømmerarbeidsløn 5 rbd

Dertil forbrugt:

3 $\frac{3}{4}$ Tylt 10 fods Vragbræder a 14 sk= 8 rbd 4 mk 8 sk

16 alen Kalmarsk 5 tomme Tømmer a 12 sk= 2 rbd

150 stk 4 tomme Søm a 3 mk 6 sk= 5 mk 1 sk

200 Stk 3 tomme do a 2mk 6 sk= 4 mk 12 sk

Vognleie og Transport til Taarnet og derfra op i Taarnet 1 rbd 2 mk

I alt 18 rbd 4 mk 5 sk

Forfærdiget en nye Stige derfor i Arbeidsløn med Tillæg af Træe 2 rbd 4 mk

Summa 21 rbd 2 mk 5 sk

Kiøbenhavn den 28. Novembr 1823

Underdanigst

J.H. Breede

Betalt H. Breede

Denne Regnings Beløb No 1 stor N.V. 555 rbd 1 mk 5½ sk

Hoslagte Regning No 2 N.V. 308 rbd 4 mk 2½ sk

Do No 3 do 21 rbd 2 mk 5 sk

Tilsammen 885 rbd 1 mk 13 sk

Fragaer modtaget Forskud af Dr. Ursin paa 2 Beviser 700 rbd

Rest. 185 rbd 1 mk 13 sk

Udmeldte Summa 185 rbd 1 mk 13 sk er mig udbetalt af Universitetets Comptoiret, for hvilke 185 rbd 1 mk 13 sk skriver Et Hundred Fem og Firssindtyve Rigsbankdaler 29 s. Navneværdie herved qvitterer

8 Martii 1824

J.H. Breede

185 rbd 1 mk 13 sk

Not. H. Baagøe